

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
12/3722

Vår ref.
13/3565 - AEA

Dato
15.08.2013

Merknader - høring av forslag til endringer i forskrifter hjemlet i lov om miljøvern på Svalbard 15. juni 2001 nr. 79 (Svalbardmiljøloven)

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til ovennevnte høring 16. mai 2013 og til avtale om utsatt frist for tilbakemelding. Vi viser også til presentasjonen av endringsforslagene for Det interdepartementale polarutvalg 11. mars 2013. I etterfølgende møte om forslagene 22. mars 2013, ble det varslet at JD ville komme med merknader til forslaget til endringer av Longyearbyen arealplanområde, jf. mer om dette i merknader til pkt. 7 nedenfor.

JD har følgende merknader til høringen:

Til høringsnotatet pkt. 2. Forskrift 24. juni 2002 nr. 712 om høsting på Svalbard

Definisjon av fastboende i § 3:

Vi er enig i at det er hensiktsmessig å presisere definisjonen av når man regnes som fastboende etter forskriften. Definisjonen utløser rettigheter for den som regnes som fastboende. Høstingsforskriften inneholder imidlertid ikke egne bestemmelser om «søknad», men flere bestemmelser om når Sysselmannen kan gi «tillatelse» (f.eks § 11 om høsting forbeholdt fastboende). Vi foreslår derfor at ordene «om tillatelse» inntas etter «søknad» i bestemmelsen for å oppnå tilstrekkelig klarhet, og at bestemmelsen bør lyde:

«a) Fastboende: person som på *tidspunkt for søknad om tillatelse og under utøvelse av høsting* er gyldig innført i befolkningsregisteret for Svalbard.»

Til høringsnotatet pkt. 3. Forskrift 24. juni 2002 nr. 723 om ferdsel med motorkjøretøy i terrenget og om bruk av luftfartøy til turistformål på Svalbard

Endring av § 2 (virkeområde):

MD foreslår en endring i virkeområdebestemmelsen § 2 andre ledd for å inkludere luftputefartøy. Bestemmelsen lister opp hvilke typer ferdsel forskriften omfatter. Oppstillingen fremstår noe forvirrende slik den nå er foreslått. Vi har ikke merknader til det materielle innholdet, men av hensyn til bestemmelsens lesbarhet foreslår vi følgende ordlyd:

«Forskriften omfatter ferdsel med motorkjøretøy i terrenget og på islagte vassdrag og sjøområder. For luftputefartøy og hydrokopter omfatter forskriften også ferdsel i åpen sjø. Forskriften omfatter videre bruk av luftfartøy til turistformål.»

Forslag til ny § 8 annet ledd bokstav c):

MD foreslår å utvide området rundt Ny-Ålesund der tilreisende kan bruke snøscooter i følge med fastboende. De senere årene har Sysselmannen gitt tilreisende dispensasjon for å ferdes i området MD nå foreslår innlemmet. Forslaget er derfor ment å lette Sysselmannens arbeid. Som det fremkommer i høringsnotatet er det i medhold av turistforskriften (forskrift 18. oktober 1991 nr. 671 om turisme og annen reisevirksomhet på Svalbard) meldeplikt utenfor en radius på 20 km fra Ny-Ålesund. Dersom det gjennom MDs høring ikke fremkommer vesentlige innvendinger mot forslaget, vil JD gjennom sin pågående revisjon av turistforskriften legge opp til å foreslå en endring av grensene for meldeplikt som samsvarer med MDs forslag på dette punkt.

Vi vil videre gjøre oppmerksom på at det mangler en «e» oransj (slik at det blir oransje).

Til høringsnotatet pkt. 7: Forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard

I høringen foreslår MD å utvide Longyearbyen planområde i sjø. Allerede i brev 16. juni 2006 anmodet Longyearbyen lokalstyre om en utvidelse av planområdet i sjø til å omfatte hele Adventfjorden. Vi er derfor positive til og støtter fullt ut MDs forslag om å utvide området i tråd med lokalstyrets ønske.

JD er imidlertid ikke tilfreds med at MD foreslår å videreføre dagens system for avgrensning av arealplanområdet for de resterende områdene på hver side av Adventfjorden som grenser mot sjøen. Nedenfor vil vi gjøre nærmere rede for vårt syn vedrørende dette.

Om forslaget:

Det er foreslått at planområdet i sjø skal omfatte hele Adventfjorden ved å trekke en rett linje over fjorden mellom koordinatfestede punkter på Vestpynten og Revneset. På land

vil ytterpunktene for dagens avgrensning bestå sørvest for Bjørndalen og nordøst for Forkastningsfjellet. Av høringsbrevet fremgår det at disse «skulderområdene» mellom Vestpynten og Bjørndalen og mellom Revneset og Forkastningsfjellet skal ha grense som går langs land.

I følge dagens kart over planområdet for Longyearbyen, jf. forskrift 28. juni 2002 nr. 650 om konsekvensutredninger og avgrensning av planområdene på Svalbard (arealplanforskriften) § 1, kan planområdet «gå inntil 100 meter ut i sjø».

I høringsbrevet legger MD opp til at planområdet kan gå inntil 100 meter ut i sjø utenfor de områdene hvor grensen går langs land. Dersom planområdet skal kunne utvides inntil 100 meter, må Longyearbyen lokalstyre i følge MD utarbeide plan for disse områdene.

Bakgrunnen for JDs syn:

På Svalbard er det, i motsetning til i resten av Norge, ingen kommunestruktur. Når Longyearbyen lokalstyre ble opprettet i 2002 i medhold av Svalbardloven 5te kapittel, ble det av lovgiver besluttet å henvise til Svalbardmiljøloven og arealplanforskriften for å definere lokalstyrets geografiske grenser. Dette fremgår av Svalbardloven § 33:

«Longyearbyen lokalstyres myndighetsområde er arealplanområdet for Longyearbyen slik dette fastsettes ved forskrift i medhold av lov om miljøvern på Svalbard».

Denne henvisningen ble ansett som den mest hensiktsmessige måten å sikre en ensartet grense på. Planområdet i Longyearbyen skiller seg fra alle de andre planområdene på Svalbard ved at det i Longyearbyens planområde er etablert et lokaldemokratisk styresett innenfor de geografiske grensene som er angitt.

Begrepet «Longyearbyen arealplanområde» fungerer altså som en geografisk angivelse av yttergrensen for hvor lokaldemokratiet har kompetanse. Dette gjelder uavhengig av saks- eller rettsområde. På denne måten er Svalbardmiljøloven, i tillegg til å være loven som hjemler reglene om arealplanlegging, loven som definerer lokalstyrets «kommunegrenser». JD, som ansvarlig for opprettelsen av Longyearbyen lokalstyre, er derfor spesielt opptatt av at den geografiske angivelsen av Longyearbyen planområde er så presis som mulig og fungerer etter hensikten med å opprette et lokaldemokrati der.

JD mener at det er prinsipielt viktig at lokalstyret har en klart definert yttergrense for sin kompetanse. Vi mener det også er viktig at det ikke er lokalstyret selv som kan avgjøre om det vil utvide eller innskrenke sitt myndighetsområde ut i fra hvilke planer som til enhver tid blir vedtatt.

JDs vurdering av selve forslaget

På bakgrunn av ovenstående, bør det også fastsettes en endelig grense for «skulderområdene» mellom Vestpynten og Bjørndalen og mellom Revneset og Forkastningsfjellet for å unngå uklarhet. Vi synes det er uheldig å ikke fastsette en

endelig grense for disse skulderområdene nå som spørsmålet om avgrensningen av Longyearbyens planområde er oppe til vurdering.

Vi følger ikke helt MDs argument om å videreføre denne bestemmelsen fordi alle de andre planområdene har en likelydende bestemmelse. Etter vår vurdering skiller Longyearbyen arealplanområde seg uansett fra de andre planområdene fordi det er opprettet lokaldemokrati der. MDs forslag om å lage en avgrensning i sjø vil jo også føre til en ytterligere forskjell mellom Longyearbyen planområde og de andre planområdene, siden ingen av de andre planområdene har en opptegnet grense i sjø. Argumentet med å bevare en likhet mellom planområdene er derfor uansett ikke relevant lengre. Når det nå foreslås en grense i sjø, kan vi ikke se hvorfor et lite område på hver side av fjorden må bli igjen for å kunne beholde en likelydende bestemmelse for alle planområdene.

Longyearbyen er nå inne i en normaliseringsprosess som blant annet innebærer at LL blir tildelt myndighet på stadig nye områder og blir stadig mer lik en vanlig kommune. Blant de nyeste eksemplene er bestemmelser i havne- og farvannsloven og i sivilbeskyttelsesloven. Av hensyn til denne normaliseringen bør det i størst mulig grad legges opp til at Longyearbyen behandles så likt som mulig andre kommuner på fastlandet. I fastlands-Norge er det ikke slik at kommunegrensene endrer seg etter de planer som kommunene fatter. Longyearbyen arealplanområde bør derfor på lik måte som for fastlands-Norge ha en fast yttergrense. For Longyearbyen er denne grensen definert i medhold av Svalbardmiljøloven, som beskrevet over. At lovgiver har besluttet at det er denne loven som grensene skal hjemles i, bør ikke hindre hensynet til en slik likhetstankegang. En fastsatt yttergrense er ikke synonymt med at den myndighet som gis i det aktuelle området må benyttes likt. Et slikt system er for kommunenes del kommet til uttrykk i havne- og farvannsloven § 9, hvor det heter:

«Kommunen har forvaltningsansvar og myndighet etter denne loven innenfor området hvor kommunen har planmyndighet etter plan- og bygningsloven, med mindre noe annet følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.»

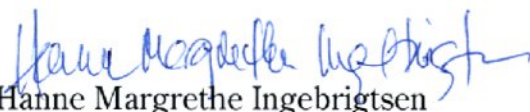
JD mener det er prinsipielt viktig at Longyearbyen lokalstyre har en fastsatt yttergrense for sin kompetanse, og vi mener at denne grensen bør fremkomme av Svalbardmiljøloven. Svalbardmiljøloven kan etter vår vurdering både fastsette yttergrensene og gi konkrete regler for arealplanlegging. Det ligger etter vår mening ingen motsetning i dette, jf. f.eks at det i lovens system er åpnet for at det kan finnes områder innenfor et planområde som ikke har godkjent plan (jf. § 57). Alternativet til at grensene fastsettes endelig i medhold av Svalbardmiljøloven er at JD igangsetter et arbeid med å hjemle dette i Svalbardloven. Et slikt arbeid vil være svært tidkrevende i forhold til en relativt liten sak og synes ikke nødvendig all den tid dette etter vår vurdering som sagt bør kunne løses i det pågående arbeidet med å revidere forskriftene gitt i medhold av Svalbardmiljøloven.

Vi vil også vise til vurderingene som fremkommer av Sysselmannen på Svalbards høringsinnspill i saken. Vi har merket oss Sysselmannens klare faglige råd om å ikke bruke kystlinje som rettslig eller administrativ grense i områder der bl.a. kysterosjon er et kjent fenomen. Sysselmannen anbefaler at det heller benyttes koordinatfestede grensepunkter i sjø, noe JD støtter fullt ut.

På bakgrunn av ovenstående foreslår vi at det fastsettes en grense i sjø med koordinater for områdene mellom Vestpynten og Bjørndalen og mellom Reveneset og Forkastningsfjellet. Vi kommer gjerne med innspill på hvordan disse grensene i så fall kan trekkes.

Ut over ovenstående har vi ingen merknader til høringen.

Med hilsen

Hanne Margrethe Ingebrigtsen
fung. ekspedisjonssjef

Angela L.-E. Askjer
rådgiver